

# ZA PRAVDU A SPRÁVEDLNOST

Křesťansko demokratické sdružení Střední a Východní Evropy  
v Austrálii, Flat 5, 159 Melrose St., North Melbourne, Vic., 3051  
Neperiodický bulletin České vydání Č. 5 Květen 1989

## HRDINNÝ BOJ O NÁBOŽENSKOU SVOBODU

=====

Uveřejňujeme plný text dopisu, který poslal dr. Mečislav Razík náměstkovi ministra inž. Vladimíru Janků. Z dopisu je jasné, že náboženská svoboda v naší vlasti stále není, ale že hrdinní křesťané o ni statečně bojují. Je naší povinností tento zápas podporovat a burcovat světové veřejné mínění tak, aby svým vlivem přispívalo ke zmírnění pronásledování křesťanů v Československu. Komunisté jsou nyní značně citliví na vlivy světového veřejného mínění.

-----

Pan inž. Vladimír Janků  
náměstek ministra  
ředitel sekretariátu při vládě ČSSR pro věci církevní  
Praha

Brno 8. 5. 1989

Pane náměstku ministra,

RP číslo 97/89 z 25. 4. 1989 uveřejnilo referát z Vaší tiskové konference k jednání s Vatikánem. Když jsem si referát přečetl, byl jsem velice zklamán. Očekával jsem, že funkcionář na tak zodpovědném místě, vzdělaný člověk a "apoštol vědeckého světového názoru" bude hovořit objektivně a neutíkat se k polopravdám a úderům "pod pás".

Považujete ve své suverenitě věřící občany za neinformované hlupáky ? ! Pokud jste podobným způsobem vedl rozhovor s redaktorem rakouské Volkstimme /16.2.1989/ mohl jste se domnívat, že oslovujete lidi, kteří nezažili období čtyřiceti let reálného socialismu a tudíž nemají ponětí o našich poměrech a skutečné situaci a že jim můžete namluvit cokoli, včetně nevybíravého pomlouvání kardinála Tomáška, bez jakékoli politické etiky, čímž zároveň urážíte "většinu poctivých věřících", kteří jsou údajně spokojeni se současným vztahem státu a Církve a proto odmítají akce nelegálních struktur.

Asi jste ve své nadřazenosti přehlédl, že lonskou petici /kterou státní orgány odmítly jako nátlakovou/ podepsalo 600 tisíc lidí a to nejen katolíků, ale i věřících jiných křesťanských denominací včetně členů strany. Jestliže uvážíte, že občan podepisuje i za své rodinné příslušníky, pak se ve skutečnosti za petici postavilo několik milionů občanů, čímž tvrzení "o většině poctivých věřících", kteří jsou stejně považováni za občany druhé kategorie, se značně zmenšilo.

Zamrazilo mne, a bez obalu přiznávám i rozhořčilo, Vaše obecné tvrzení, "že nelegální struktury /odvážíte se už jednou definovat jako jakési zaklínadlo opakovaný argument o ilegálních strukturách ?/ jejichž programem je ne Kristův kříž, ale moc... tedy nikoli víra, nýbrž násilná konfrontace, organizování morálního nátlaku i hrozby fyzického teroru...", aniž jste uvedl jediný konkrétní případ nebo citoval nějaký dokument těchto struktur.

To spíše ze strany věřících může být vznesen dotaz, jak to bylo ve skutečnosti s "údajnými sebevraždami" Ing. Coufala v Bratislavě a Pavla Svandy na dně propasti Macocha, či s vraždou kněze Štefana Poláka v trnavské diecézi, dosud neobjasněnou, ačkoli disponujeme rozvětveným bezpečnostním aparátem. A proč lidé jako železničář Augustin Navrátil, člověk odvahy a rovné páteře, se stává nepříjemným svými dotazy a podáními na státní instituce a orgány, je vláčen po psychiatrických klinikách jse označen jako nebezpečný kverulant a paranoik? Tyto léčebny však nebudou stačit, jestliže v období přestavby a demokratizace bude růst počet občanů kladoucích nepříjemné analéhavé otázky a žádajících objasnění pronásledování a věznění dosud nepřiznaného počtu občanů v období stalinismu v naší zemi v padesátých letech a přiznání počtu popravených v téže době.

Za otevřené a nepříjemné dotazy tohoto druhu v SSSR, Polsku a Maďarsku už nikdo není diskriminován nebo obtěžován bezpečnostními orgány. S tím musíte počítat ať chcete či ne, že taková situace dříve či později nastane i u nás. Podívejte se k našim sousedům, kde byl nastolen požadavek rehabilitace Imre Nagya a přehodnocení událostí v roce 1956, rehabilitace kard. Minczentiho, kard. Stepinace a bezkompromisního objasnění událostí v Katynu. Je bolestné, že odhalení viníka dává za pravdu obvinění SSSR za tento zločin, kdy tehdy jsme toto zjištění považovali za úskok Goebbelsovské nacistické propagandy.

Nebo Lech Wałęsa, o němž ještě nedávno oficiální polští představitelé přisluchovali, že s ním nebudou nikdy diskutovat - a nyní po jednání u "kulatého stolu" byla nejen relegalizována Solidarity, ale s Wałęsou si potřepávají ruce W. Jaruzelski i M. Rakowski. Není rozumné, aby politik říkal, že to nebo ono "nikdy" nebude dělat. Máme dosti příkladů v táboře socialismu, že taková tvrzení jsou nerozumná a nerealistická.

Považujete našeho občana za již tak ideologicky zpracovaného, že lhostejně přijme informace stranou usměrněného monopolu sdělovacích prostředků? Nechcete brát do úvahy, že v době technického pokroku na jediný zdroj informací odkázat člověka je trochu málo, když denně se může dozvědět ze zahraničních vysílaček o pravém stavu věcí a klade si pak otázku, kdy i u nás zavane konečně svěží vítr a kdy odejdou ti, kteří sice o přestavbě a demokratizaci do omrzení konají řečnická cvičení, aniž jsou schopni a nebo opravdově chtějí řešit naléhavé problémy upadajícího národního hospodářství a obavy vzbuzujícího morálního stavu naší společnosti, zvláště rodiny a mládeže při stále narůstajícím počtu rozvodů a poklesu populace díky zákonem umožněným vraždám nenarozených dětí. Vzpomenme jen na devastaci mat. školky dětmi této školky nebo na únos letadla nedospělými chlapci. Slzy jež pak roní sdělovací prostředky při hledání viníka jsou vpravdě jen krokodýlími slzami.

Nezdá se Vám, pane náměstku, že na ozdravení stavu naší společnosti by mohly účinně spolupracovat právě ony nelegální struktury, když dosud nábm. motivovaný zájem o děti a mládež a ochota se jim věnovat je pronásledována a trestána? Právě na tomto úseku jsou nejen ony struktury, ale i oficiální složky církvi ochotny pracovat a zapomenout na všechny křivdy a nespravedlnosti jim způsobené, jsou ochotny křesťansky odpustit a zapomenout. Pouvažujte o tom nezaopatřené a bez ideologických předsudků v oficiálních orgánech. Ne meč, skutečně Kristův kříž, jeho milosrdenství a odpuštění, jak k tomu vybízel za své návštěvy v Polsku roku 1987 Jan Pavel II.: "ZLO přemáhá dobrem."

Mluvíte o morálním nátlaku vůči kněžím organizovaným v Pacem in terris. Vy si skutečně vážíte lidí, kteří z nedostatku odvahy nebo touhy po hodnotách, vyznamenáních a materiálních výhodách s Vámi bez skrupulí spolupracují na likvidaci náboženství? /Za okupace se tomu jednoznačně říkalo kolaborace/. A oni dávají se sebou manipulovat, aby slou-

žili jako klín narušení jednoty věřících s jejich pastýři. Považujete staré a osvědčené "divide et impera" za čestný prostředek pro budování Církve a státu ?

Zaujala mne Vaše diplomatická odpověď na dotaz případné návštěvy papeže u nás a konstatování, že se již nyní ve Vatikánu vypracovává program papežských pastoračních cest v 90. letech. Chceme-li, aby jeho návštěva u nás byla do programu zařazena, pak je nejvyšší čas papeže k nám pozvat. Myslím, že to i pro naši zemi je důležité, když v blízké době navštíví Jan Pavel II. Maďarsko a Kubu, přičemž není absolutně vyloučena jeho cesta do SSSR a Číny. Nebo se této návštěvy bojíte, že by umenšila ustrašenost občanů a způsobila růst religiozity ? Opět jedna možnost jak prokázat účinnost a čestnost Vasich řečí a úmyslů.

Ono by v takovém případě bylo neúnosné brutálně zasahovat bezpečnostními orgány proti shromáždění a modlícím se věřícím, jak tomu bylo 25. 3. 1988 na Hviezdoslavově nám. v Bratislavě, či v prosinci 1988 v Olomouci. Tehdy občané neměli v rukou meč, ale modlili se za brzké obsazení osiřelých biskupských stolců a za propuštění Augustina Navrátila z psychiatrické léčebny. To je tedy onen fyzický teror, na čí však straně !

Proč nyní tak dojímavě hovoříte o respektování náboženské svobody a lidských práv, když ještě do nedávna jste hlásali a svými činy prováděli protináboženskou politiku a ateizaci ? Ještě ke kněžím v PIT. Věřícím je pobloudilých kněží bez ohledu na jejich funkci upřímně líto, neorganizují proti nim morální nátlak /uvedte alespoň jeden konkrétní případ/ naopak se za ně úsilovně modlí, aby pochopili, že svým postojem k angažovanosti neslouží Bohu, ani Církvi, ani věci míru. Jako jediný nátlak je jim kladena otázka, jak jednou předstoupí před svého Soudce, Pána dějin, aby složili účty, jak využili hřívný povolání ke kněžské službě a jak zdůvodní svoje rozbíječské působení. Pro ně, tak jako pro nás všechny platí : Memento mori.

Svoji reakci na Vaši tiskovou konferenci si dovoluji zakončit návrhem: Dokažte svoje čisté úmysly, když se odvážíte zasednout za jeden stůl s Otcem kardinálem Tomáškem, ThDr. Korcem, ThDr. Zvěřinou a JUDr. Čarnogurským, abyste si z očí do očí vyříkali problematiku Církve a státu u nás /uvádím akademické tituly jmenovaných, které novináři asi neznají, že užívají označení pan/. Přizvěte k této besedě prominentní zastupce PITu/dr.Vymětal, biskup Feranec, dr.Krajčí, ThDr.Jonáš/ a event. další podle Vašeho výběru a ochoty pozvaných k veřejnému rozhovoru před televizní kamerou. Zaručuji, že to bude nejsledovanější relace v historii naší televize.

Nechcím si, pane náměstku, žádnou naději, že budete na můj dopis reagovat tak upřímně, jak píše já Vám. Máme bohužel zkušenosti, že nejen na podání kardinála Tomáška a na mnohá jiná našich občanů oficiální místa neodpovídají, ač jsou k tomu podle platných předpisů povinna. Ověřil jsem si to, již loni v červnu jsem napsal bývalému min.předsedovi dr. Strogalovi, bohužel též marně. Co si pak máme myslet o Vaší upřímnosti a čestných úmyslech? Končím pozdravem sv.Františka z Assisi, kterého tak rád používá Otec kardinál: "pokoj a dobro !"

V úctě JUDr. Mečislav Razík

Jana Uhra 14, 60200 BRNO.

P.S. Nestálo by za to uvažovat, jak naše vedení chce reagovat na skutečnost, že 30.6. tr. oslaví kard.Tomášek své devadesátiny? Tento fakt bude mít ohlas v celém světě, z okolních zemí přijedou blahopřát církevní představitelé. Bylo by poněkud zarážející, že se z naší strany na jeho úctihodné narozeniny nijak nereaguje, maximálně bezpečnostní opatření proti shromážděným věřícím, kteří tak projevují svoji úctu a solidaritu s Otcem kardinálem, jehož se stále snažíte ve spolupráci s PIT vyloučit "ze hry". Snad nežárlíte na jeho popularitu a autoritu ?!

Na vědomí: kard.Tomášek, M.Ličan, místopředseda vlády ČSSR, Výbor čs. občanů na obranu lidských práv.